

Schola Europaea

Office of the Secretary-General
Pedagogical Development Unit

Ref: 2017-01-D-7-fi-3

Orig.: FI

SUOMI L1-KIELEN OPETUSSUUNNITELMA – laaja oppimäärä – Lukio 6-7

Finnish Language I Advanced Syllabus – S6-S7

APPROVED BY THE JOINT TEACHING COMMITTEE ON 9 AND 10 FEBRUARY 2017 IN BRUSSELS

N.B: This course syllabus should be read in conjunction with the “Finnish Language I Syllabus – Secondary cycle” (document 2017-01-D-6-fi-3)

**Entry into force on 1 September 2017 for S6
on 1 September 2018 for S7**

**Attainment descriptors :
on 1 September 2019 for S6
on 1 September 2020 for S7**

1st Baccalaureate session in June 2021

SISÄLLYS

1. Yleiset tavoitteet	3
2. Didaktiset periaatteet	4
3. Opetuksen tavoitteet.....	6
4. Opetuksen sisällöt	7
5. Arviointi.....	8
LIITTEET.....	9
LIITE 1: Suomi L1 -oppimäärän tavoitealueet ja tavoitteet sekä niiden kytkeytyminen L1-kielten kompetensseihin	10
LIITE 2: Suomi L1 - oppilaiden osaamistason kuvaukset yläkoulun vuosiluokkakokonaisuuksien S1 – 3, S4–5 ja S6–7 päättyessä.....	11
Liite 3: EB kokeen kirjallisen kokeen arviointitaulukko (L1 ja L1 Advanced) .	26
Liite 4: EB kokeen suullisen kokeen arviointitaulukko (L1 ja L1 Advanced) ..	29

Eurooppa-koulujen Suomi L1 -laajan oppimäärän opetussuunnitelma

1. Yleiset tavoitteet

Eurooppa-koulujen opetuksella on kahtalainen tavoite: tarjota formaalia koulutusta sekä edistää oppilaiden yksilöllistä kasvua laajemmassa sosiaalisessa ja kulttuurisessa kontekstissa. Formaali koulutus antaa tietoja ja taitoja, käsitteitä ja osaamista eri oppiaineissa. Yksilöllistä kasvua puolestaan edistetään erilaisissa henkisissä, eettisissä, sosiaalisissa ja kulttuurisissa yhteyksissä. Tähän kuuluu tietoisuus tilanteenmukaisesta käyttäytymisestä, oman elin- ja toimintaympäristön ymmärtäminen sekä yksilöllisen identiteetin kehittyminen.

Näitä kahta toisiinsa erottamattomasti nivoutuvaa tavoitetta edistetään eurooppalaisten kulttuurien rikkaudesta vahvasti tietoisessa ympäristössä. Tietoisuus ja kokemukset yhteisestä eurooppalaisuudesta johdattavat oppilaat kunnioittamaan entistä enemmän jokaisen Euroopan maan ja alueen perinteitä sekä kehittämään ja ylläpitämään omaa kansallista identiteettiään.

Eurooppa-koulujen oppilaat ovat tulevaisuuden Euroopan ja koko maailman kansalaisia, jotka tarvitsevat monenlaista osaamista vastatakseen nopeasti muuttuvan maailman haasteisiin. Vuonna 2006 Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskevan eurooppalaisen viitekehyksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus 2006/962/EY). Siinä määritetään seuraavat kahdeksan avaintaitoa, joita jokainen tarvitsee saadakseen henkilökohtaisia onnistumisen elämyksiä, kehittyäkseen, toimiakseen aktiivisena kansalaisena, osallistuakseen yhteiskunnan toimintaan ja työllistyäkseen:

1. viestintä omalla äidinkielellä
2. viestintä vierailta kielillä
3. matemaattinen osaaminen ja perusosaaminen luonnontieteiden ja tekniikan aloilla
4. digitaaliset taidot
5. oppimistaidot
6. sosiaalisuuteen ja kansalaisuuteen liittyvät taidot
7. aloitekyky ja yrittäjäyys
8. tietoisuus kulttuurista ja kulttuurin ilmenemismuodot.

Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmassa pyritään kehittämään kaikkia näitä taitoja. Eri kielten oppimäärissä panostetaan viestintävalmiuksien lisäksi myös oppilaiden sosiaalisten ja kansalaistaitojen sekä kulttuuritietoisuuden ja ilmaisukyvyn kehittämiseen.

Suomi L1 -oppimäärän opetus tukee oppilaiden sekä suomalaisen että eurooppalaisen kulttuuri-identiteetin kehittymistä. L1-kielen opiskelu monikielisessä ja kulttuurisesti moninaisessa ympäristössä on merkityksellistä oppilaiden kielellisen ja kulttuurisen identiteetin sekä kielitietoisuuden kehittämisessä. L1-kieli on oppilaille

tärkeä vuorovaikutuksen sekä tunteiden ja ajatusten ilmaisun kieli, jota opetuksessa tuetaan kohti kielen laajaa hallintaa ja käyttöä eri tilanteissa. Oppilaiden ja koulun monikielisyys otetaan opetuksessa huomioon.

Opetus korostaa akateemisten taitojen ohella myös elämyksellisyyttä sekä vahvistaa oppilaiden osallisuuden ja yhteisöllisen vaikuttamisen kokemuksia. Vuorovaikutus opetuksessa perustuu keskinäiseen kunnioitukseen ja tukee oppilaiden ihmisenä kasvamista. Opetus auttaa yhdessä muiden oppiaineiden kanssa oppilaita kehittymään vastuullisiksi ja aktiivisiksi kansalaisiksi, jotka rakentavat ekososiaalista sivistystään, kestäväää elämäntapaa ja tulevaisuutta. Kasvatuksella ja opetuksella ohjataan eettisyyteen, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen.

2. Didaktiset periaatteet

Suomi L1 -laajaa oppimäärää opetetaan lukion luokilla 6 ja 7. Opetus perustuu samoille periaatteille kuin muu Suomi L1 – opetus.

Suomi L1 on taustaltaan monitieteinen taito-, tieto-, taide- ja kulttuuriaine, jossa kehitetään oppilaan monilukutaitoa ja kielitietoisuutta monikielisissä ympäristöissä. Opetus kehittää oppilaiden vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja, tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen taitoja, kielen, kirjallisuuden ja kulttuurien tuntemusta ja kykyä käyttää kieltä oppimisen tukena. Oppilaiden arjen kielitaitoa ja tekstitaitoja vahvistetaan, jotta he saavat valmiuksia havaintojen ja ilmiöiden käsitteellistämiseen, ajattelunsa kielentämiseen ja luovuutensa kehittämiseen. Opetus ohjaa kiinnostumaan kielestä, kirjallisuudesta ja muusta kulttuurista sekä tulemaan tietoiseksi itsestään viestijöinä ja kielenkäyttäjinä. Opetuksella tuetaan oppilaita rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään kulttuurisesti monimuotoisessa ja medioituneessa yhteiskunnassa.

Oppimäärän tavoitteet ja sisällöt on ryhmitelty tavoitealueiksi Vuorovaikutus ja ilmaisutaidot (Tavoitteet 1–3), Tekstien tulkitseminen (Tavoitteet 4–6), Tekstien tuottaminen (Tavoitteet 7–9), Kieli, kirjallisuus ja kulttuuri (Tavoitteet 10–12) ja Kieli oppimisen tukena (Tavoitteet 13–15). Suomi L1 -oppimäärän tavoitteet (T 1–15) sisältävät kaikille L1-oppimäärille yhteiset kompetenssit¹: K1 Lukeminen, K2 Kirjoittaminen, K3 Argumentoiminen, K4 Tulkitseminen, K5 Sisältöosaaminen, K6 Kielitietoisuus, K7 Kriittinen ajattelu. Tavoitteiden kuvauksen yhteyteen on merkitty niiden yhteys L1-oppimäärien yhteisiin kompetensseihin (Liite 1). Opetus kehittää oppilaiden oppimaan oppimisen taitoja, arjen taitoja, tunnetaitoja, vuorovaikutustaitoja, luovan ilmaisun ja ongelmanratkaisun taitoja, kriittisen ajattelun taitoja ja monilukutaitoa.

Suomi L1 laajan oppimäärän opiskelu laajentaa kielikasvatusta, joka pohjautuu Suomi L1 oppimäärän tavoitteisiin tukien kielitaidon monipuolista kehittymistä ja oppilaiden monikielistä kompetenssia. Monikielinen kompetenssi kehittyy paitsi

¹ ***Harmonised competences in LI:** *Reading competence, Writing competence, Argumentation/reasoning competence, Interpretation competence, Subject and specialist competence, Language awareness, Critical thinking competence*

koulussa myös kotona ja vapaa-ajalla. Se koostuu ensin opittujen kielten ja muiden kielten sekä niiden murteiden eritasoisista taidoista. Kieltenopetus vahvistaa oppilaiden kielitietoisuutta ja eri kielten rinnakkaista käyttöä sekä monilukutaidon kehittymistä. Kieliopinnoissa opitaan tekemään havaintoja erikielisistä teksteistä ja vuorovaikutuksen käytänteistä, käyttämään kielitiedon käsitteitä tekstien tulkinnessa ja hyödyntämään erilaisia tapoja oppia kieliä. Eri kielten taitoa voidaan käyttää kaiken oppimisen tukena eri oppiaineissa.

Suomi L1 laajan oppimäärän opetuksessa oppilaita ohjataan tiedostamaan sekä omaa että muiden kielellisten ja kulttuuristen identiteettien monikerroksisuutta. Opetuksessa hyödynnetään oppilaiden käyttämiä kieliä. Opetus vahvistaa oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää vähäistäkin kielitaitoa rohkeasti.

Suomi L1 laajan oppimäärän opiskelun periaatteita

- Opetuksessa, oppimisympäristöjen ja työskentelytapojen valinnassa otetaan huomioon oppilaiden erilaisuus, monikielinen ympäristö, yhdenvertaisuus ja sukupuolten tasa-arvo.
- Opetus perustuu yhteisölliseen oppimiseen, jossa hyödynnetään oppilaiden erilaisia vahvuuksia, oppilaiden omia tekstimaailmoja ja osallisuutta sekä kannustetaan vertaisoppimiseen ja vertaistukeen.
- Opetus ohjaa ja rohkaisee ikätason mukaan kehittyvään itsenäiseen, aktiiviseen ja vastuulliseen opiskeluun ja omien vahvuuksien tunnistamiseen.
- Opetus ohjaa oppilaita arvostamaan suomen kieltä ja suomalaista kulttuuria osana monikielistä identiteettiään.
- Oppimäärän eri tavoitealueita integroidaan opetuksessa.
- Opetuksessa tuetaan oppilaiden monilukutaidon kehittymistä. Monilukutaidolla tarkoitetaan erilaisten tekstien tulkin, tuottamisen ja arvottamisen taitoja. Monilukutaito tukee kriittisen kulttuurisen lukutaidon kehittymistä ja oman identiteetin rakentamista. Monilukutaito perustuu laajaan tekstikäsitteeseen: tekstit ovat monimuotoisia ja monimerkityksisiä kokonaisuuksia, jotka voivat olla esimerkiksi sanallisia, puhuttuja tai kirjoitettuja tai ääntä ja kuvaa hyödyntäviä sekä niiden yhdistelmiä. Myös kirjallisuuskäsitys on vastaavalla tavalla laaja.
- Opetuksessa valitaan luettavaksi ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta, joka vahvistaa luovuuden, mielikuvituksen ja eettisen ajattelun kehittymistä sekä tukee oppilaiden kielellisen ilmaisun kehittymistä. Oppimäärän opiskeluun kuuluu useiden kokonaisteosten lukeminen vuosittain.
- Opetuksessa vahvistetaan oppilaan mediataitoja sekä korostetaan aktiivista ja vastuullista osallisuutta mediassa sekä tuottajana että vastaanottajana.

- Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia työskentelytapoja ja oppimisympäristöjä, kuten draamaa sekä digitaalisia ja monikielisiä ympäristöjä tai vierailijoita ja vierailuja. Työskentelytapojen valinnassa otetaan huomioon lasten ikä ja käytetään kullekin ikäkaudelle soveltuvaa pedagogiikkaa.
- Opetuksessa tehdään yhteistyötä eri oppiaineiden opetuksen ja eri vuosiluokkien suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös Eurooppa-koulujen eri kieliosastojen kanssa. Myös muu esimerkiksi kansainvälinen yhteistyö on mahdollista.
- Opetus muodostaa johdonmukaisen oppimispolun varhaisesta oppimisesta aina EB-tutkintoon saakka. Opettajat tekevät yhteistyötä oppilaiden siirtyessä vuosiluokalta toiselle ja vuosiluokkakokonaisuudesta toiseen.
- Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden monikielisestä ympäristöstä johtuvat tai muut yksilölliset tarpeet ja tuen tarve. Opetusta eriytetään sekä ylös- että alaspäin. Tarvittaessa opetuksen tavoitteita yksilöllistetään.
- Kodin ja koulun välistä yhteistyötä hyödynnetään opetuksessa.

3. Opetuksen tavoitteet

Suomi L1 – laajan oppimäärän tavoitteet perustuvat Suomi L1-oppimäärän 5 tavoitealueeseen ja 15 tavoitteeseen (T1-15).

Laajassa oppimäärässä kullekin tavoitealueelle on lisätty yksi, tälle oppimäärälle ominainen tavoite.

Vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot K3 K5 K6 K7	Suomi L1 laajan oppimäärän opetuksen tavoitteena on harjaannuttaa oppilasta
T1 vuorovaikuttajana kehittyminen: puhuminen, puheen tuottaminen ja kuunteleminen T2 ilmaiseminen eri vuorovaikutustilanteissa ja viestintäympäristöissä T3 Luova ilmaisu ja esittäminen	Syventämään vuorovaikutus- ja argumentointitaitojaan erilaisissa diskursseissa ja kasvokkaisissa ja digitaalisissa viestintäympäristöissä sekä ilmaisemaan itseään draaman keinoin.
Tekstien tulkitseminen K1 K3 K4 K5	Suomi L1 laajan oppimäärän opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta
T4 lukutaidon kehittyminen T5 tekstien eritteleminen ja tulkitseminen T6 kirjallisuuden tulkitseminen ja harrastaminen	Syventämään monilukutaitoaan, erityisesti hyödyntämällä monimuotoisia tekstejä, ja yhteistoiminnallista työskentelyä sekä tekstin kontekstuaalisia tulkintataitoja.

Tekstien tuottaminen K2 K3 K5 K6	Suomi L1 laajan oppimäärän opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta
T7 kirjoitustaidon kehittyminen ja yleiskielen hallinta T8 tekstilajien tuottaminen ja itsensä ilmaiseminen T9 tekstien tuottamisen prosessin hallinta	Syventämään oman kirjoitusprosessin hallintaa, monimuotoisten tekstien tuottamisen taitoja, sekä yhdessä kirjoittamisen ja luovan kirjoittamisen taitoja.
Kieli, kirjallisuus, kulttuuri K1 K4 K5	Suomi L1 laajan oppimäärän opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta
T10 kielitietoisuus ja kielitieto T11 kielellinen ja kulttuurinen identiteetti monikielisessä ympäristössä T12 kirjallisuuden ja suomalaisen kulttuurin tuntemus	Syventämään tietoisuutta kielen historiasta, vaihtelusta ja muutoksesta, vertailemaan kieliä sekä laajentamaan kirjallisuuden tuntemusta.
Kieli oppimisen tukena K1 K2 K5 K6	Suomi L1 laajan oppimäärän opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta
T13 ilmaisun- ja kielenopiskelutaidot T14 tiedonhankinta- ja hallintataidot T15 eri tiedonalojen kielten tuntemus	Syventämään kriittistä lukutaitoa ja tiedon hankinta- ja hallintataitoja sekä monipuolistamaan opiskelutaitoja.

4. Opetuksen sisällöt

Suomi L1 – laajan oppimäärän tavoitteet perustuvat Suomi L1-oppimäärän lukioluokkien yhteisiin sisältöihin, joiden lisäksi määritellään oppimääräkohtaiset sisällöt.

Vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot K3 K5 K6 K7	
T1 vuorovaikuttajana kehittyminen: puhuminen, puheen tuottaminen ja kuunteleminen T2 ilmaiseminen eri vuorovaikutustilanteissa ja viestintäympäristöissä T3 Luova ilmaisu ja esittäminen	Tarkastellaan vuorovaikutuksen kulttuurisidonnaisuutta. Monipuolistetaan erilaisten kasvokkaisten ja välitteisten vuorovaikutustilanteiden harjoittelua ja analyysia.
Tekstien tulkitseminen K1 K3 K4 K5	
T4 lukutaidon kehittyminen T5 tekstien eritteleminen ja tulkitseminen T6 kirjallisuuden tulkitseminen ja harrastaminen	Syvennetään ja laajennetaan erilaisten tekstien analyysia ja kontekstuaalista ja intertekstuaalista tulkintaa erilaisia kirjallisuuden teorioita ja näkökulmia hyödyntäen.

Tekstien tuottaminen K2 K3 K5 K6	
T7 kirjoitustaidon kehittyminen ja yleiskielen hallinta T8 tekstilajien tuottaminen ja itsensä ilmaiseminen T9 tekstien tuottamisen prosessin hallinta	Syvennetään kirjoitusprosessin hallintaa tuottamalla laaja tekstikokonaisuus. Kirjoitetaan monimuotoisia tekstejä, sekä asiatekstejä että fiktiota.
Kieli, kirjallisuus, kulttuuri K1 K4 K5	
T10 kielitietoisuus ja kielitieto T11 kielellinen ja kulttuurinen identiteetti monikielisessä ympäristössä T12 kirjallisuuden ja suomalaisen kulttuurin tuntemus	Syvennetään kielen, kulttuurin ja kirjallisuuden tuntemusta erityisesti nykykulttuurin näkökulmasta. Harjoitellaan erilaisten tekstien intertekstuaalista ja kontekstuaalista tulkintaa, esim. historiallisesta, yhteiskunnallisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta.
Kieli oppimisen tukena K1 K2 K5 K6	
T13 ilmaisun- ja kielenopiskelutaidot T14 tiedonhankinta- ja hallintataidot T15 eri tiedonalojen kielten tuntemus	Syvennetään opiskelutaitoja, tiedonhankinnan ja -hallinnan taitoja projektityöskentelyn avulla.

5. Arviointi

Arviointi on monimuotoinen kokonaisuus, jolla on useita tehtäviä. Eurooppa-koulujen arvioinnin periaatteet on kuvattu Assessment Policy in the European Schools asiakirjassa. Arvioinnin harmonisoimiseksi on luotu kaikille L1-kielille yhteiset oppilaiden osaamistason kuvaukset.

Oppilaan osaamista arvioidaan sekä opintojen aikana (formatiivinen arviointi) ja vuosiluokkien (summatiivinen arviointi). Arviointi kohdistuu opetussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Lukuvuoden aikana järjestettävät kokeet ovat samat Suomi L1- ja Suomi L1 laajan oppimäärän opiskelijoilla. Laajan oppimäärän muita mahdollisia arvioitavia näyttöjä ovat esimerkiksi projektityö, esitys, portfolio tai tutkielma.

Samat formatiivisen ja summatiivisen arvioinnin osaamistason kuvaukset ja kokeiden arviointikriteerit koskevat sekä Suomi L1 että Suomi L1 laajaa oppimäärää. Yhteiset osaamistason kuvaukset vuosiluokan S7 jälkeen esitetään liitteessä 2.

Lukioluokilla (S6-S7) lukukausien päätteeksi tehtävissä kokeissa (pre bac -koe ja Eurooppalainen ylioppilaskoe) noudatetaan Eurooppa-koulun ohjeita ja sääntöjä.

Eurooppalainen ylioppilastutkinto koostuu suullisesta ja kirjallisesta kokeesta. Eurooppa-koulun keskustoimisto yhteistyössä kansallisen tarkastajan kanssa antaa vuosittain kouluille ohjeet koetehtävähdotusten laadintaan.

EB kokeen suullista ja kirjallista koetta koskevat arviointitason kuvaukset esitetään liitteissä 3 ja 4. Kokeiden arviointia koskevien ohjeiden ja kriteerien mahdolliset muutokset laaditaan kansallisen tarkastajan ja keskustoimiston yhteistyönä.

LIITTEET

Liite 1: Suomi L1 -oppimäärän tavoitealueet ja tavoitteet sekä niiden kytkeytyminen L1-kielten kompetensseihin.

Liite 2: Osaamiskuvaukset yläkoulun ja lukion vuosiluokkakokonaisuuksien päätteeksi.

Liite 3: EB kokeen kirjallisen kokeen arviointitaulukko (L1 ja L1A).

Liite 4: EB kokeen suullisen kokeen arviointitaulukko (L1 ja L1A)

LIITE 1: Suomi L1 -oppimäärän tavoitealueet ja tavoitteet sekä niiden kytkeytyminen L1-kielten kompetensseihin

Vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot	K3 K4 K6 K7
T1 <i>puhujana ja kuuntelijana kehittyminen: puhuminen, puheen tuottaminen ja kuunteleminen</i>	K3,K4,K6
T2 <i>vuorovaikuttajana kehittyminen: ilmaiseminen eri vuorovaikutustilanteissa ja viestintäympäristöissä</i>	K3,K7
T3 <i>luova ilmaisu ja esittäminen</i>	K6
Tekstien tulkitseminen	K1 K3 K4 K5 K6 K7
T4 <i>lukutaidon kehittyminen</i>	K1,K4
T5 <i>tekstien eritteleminen ja tulkitseminen</i>	K3,K4,K5,K6,K7
T6 <i>kirjallisuuden tulkitseminen ja harrastaminen</i>	K1,K3,K4,K5
Tekstien tuottaminen	K2 K3 K5 K6 K7
T7 <i>kirjoitustaidon kehittyminen ja yleiskielen hallinta</i>	K2,K3,K5,K6
T8 <i>tekstilajien tuottaminen ja itsensä ilmaiseminen</i>	K2,K3,K5,K6, K7
T9 <i>tekstien tuottamisen prosessin hallinta</i>	K2,K5
Kieli, kirjallisuus ja kulttuuri	K1 K2 K4 K5 K6 K7
T10 <i>kielitietoisuus ja kielitieto</i>	K2,K5,K6,K7
T11 <i>kielellinen ja kulttuurinen identiteetti monikielisessä ympäristössä</i>	K5,K6
T12 <i>kirjallisuuden ja suomalaisen kulttuurin tuntemus</i>	K1,K4,K5
Kieli oppimisen tukena	K1 K2 K3 K4 K6 K7
T13 <i>ilmaisu- ja kielenopiskelutaidot</i>	K1, K2
T14 <i>tiedonhankinta- ja hallintataidot</i>	K1, K3,K4, K7
T15 <i>eri tiedonalojen kielten tuntemus</i>	K1, K3,K4, K6

L1-oppimäärien kompetenssit:

K1 Lukeminen, K2 Kirjoittaminen, K3 Argumentoiminen,
K4 Tulkitseminen, K5 Sisältöosaaminen, K6 Kielitietoisuus, K7 Kriittinen ajattelu.

LIITE 2: Suomi L1 - oppilaiden osaamistason kuvaukset yläkoulun vuosiluokkakokonaisuuksien S1 – 3, S4–5 ja S6–7 päättyessä

Arvosana	Kompetenssit	1–3 Arvosanojen kuvaukset vuosiluokan S3 päättyessä	4–5 Arvosanojen kuvaukset vuosiluokan S5 päättyessä	6–7 Arvosanojen kuvaukset vuosiluokan S7 päättyessä
A 9.0 – 10.0 excellent erinomainen	K1 Lukeminen T4, 5, 6,12,13,14,15	Oppilas osoittaa erinomaista mutta ei virheetöntä tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy erinomaisesti tunnistamaan ja käyttämään olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas osoittaa erinomaista mutta ei virheetöntä tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy erinomaisesti tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>ohjatusti</i> .	Oppilas osoittaa erinomaista mutta ei virheetöntä tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy erinomaisesti tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>itsenäisesti</i> .
	K2 Kirjoittaminen T7,8,9,10	Oppilas pystyy erinomaisesti (tai lähes virheettömästi/) mutta ei virheettömästi tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneiltyjä (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, jotka liittyvät <i>omaan elämänpiiriin, opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa erinomaisesti muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen.	Oppilas pystyy erinomaisesti mutta ei virheettömästi tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneiltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>ohjatusti</i> ; oppilas osaa erinomaisesti muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen.	Oppilas pystyy erinomaisesti mutta ei virheettömästi tuottamaan annetun tehtävänannon mukaisesti jäsenneiltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>itsenäisesti</i> ; oppilas osaa erinomaisesti muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä, tyyliä ja hallitsee yleiskielen.
	K3 Argumentoiminen T1,2,5,6,7,8,14,15	Oppilas pystyy erinomaisesti esittämään perustellun mielipiteensä omaan elämänpiiriin liittyvistä aiheista <i>opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa erinomaisesti esittää oman mielipiteen ja muotoilla perustelut selkeästi ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	Oppilas pystyy erinomaisesti esittämään perustellun mielipiteensä konkreettisista aiheista <i>ohjatusti</i> ; oppilas pystyy erinomaisesti argumentoimaan puolesta ja vastaan sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	Oppilas pystyy erinomaisesti esittämään perustellun mielipiteensä erilaisista aiheista <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy erinomaisesti argumentoimaan eri näkökulmista sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti, jäsenneilysti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.

	<p>K4 Tulkitseminen</p> <p>T1,4,5,6,12,14, 15</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>opettajan ohjaamana</i>.</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>ohjatusti</i>; oppilas pystyy huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>itsenäisesti</i>; oppilas pystyy erinomaisesti huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella sekä osoittaa kriittisyyttä.</p>
	<p>K5 Sisältöosaaminen</p> <p>T57,8,9,10,11,12</p>	<p>Oppilas hallitsee erinomaisesti tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja peruskäsitteet.</p>	<p>Oppilas hallitsee erinomaisesti tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet ja pystyy opettajan ohjaamana soveltamaan niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).</p>	<p>Oppilas hallitsee erinomaisesti tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, osaa itsenäisesti soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).</p>
	<p>K6 Kielitietoisuus</p> <p>T1,3,5,7,8,10,11, 15</p>	<p>Oppilas pystyy opettajan ohjaamana analysoimaan erinomaisesti tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta ja opettajan ohjaamana tuottaa erinomaisesti itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämämpiiriin.</p>	<p>Oppilas pystyy ohjeen mukaan analysoimaan erinomaisesti tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa erinomaisesti erilaisia itsenäisiä tekstejä.</p>	<p>Oppilas pystyy itsenäisesti analysoimaan tekstin piirteitä erinomaisesti, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa tuottaa erinomaisesti laajan kirjon itsenäisiä tekstejä.</p>
	<p>K7 Kriittinen ajattelu</p> <p>T2,5,8,10,14</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti opettajan ohjaamana pohdiskelemaan omaan elämämpiiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti ohjeen mukaan pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.</p>	<p>Oppilas pystyy itsenäisesti pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita erinomaisesti ja kertomaan johtopäätöksistään, niiden perusteluista ja niihin päätymisestä.</p>
<p>Vain suullista ilmaisua varten</p>				

	<p>Suullinen ilmaisu</p> <p>T1,2,3,7,8</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaisen puheenvuoron, joka liittyy omaan elämänpäiiriin. Oppilas pystyy konkreettisesti tilanteessa kommunikoimaan erinomaisesti ja aloittamaan keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista ja monipuolista kieltä ja tilanteeseen sopivaa rekisteriä.</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisen puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan tehtävään liittyvän keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista ja monipuolista kieltä ja tilanteeseen sopivaa rekisteriä.</p>	<p>Oppilas pystyy erinomaisesti pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta itsenäisesti hyvin rakennetun puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun erinomaisesti erilaisissa konteksteissa. Hän osaa erinomaisesti muodostaa lausekokonaisuuksia ja käyttää rekisteriin ja tyyliin sopivaa sanastoa.</p>
<p>B 8.0 – 8.9 very good erittäin hyvä</p>	<p>K1 Lukeminen</p> <p>T4, 5, 6,12,13,14,15</p>	<p>Oppilas osoittaa erittäin hyvää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy erittäin hyvin tunnistamaan ja käyttämään olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>opettajan ohjaamana</i>.</p>	<p>Oppilas osoittaa erittäin hyvää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy erittäin hyvin tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>ohjatusti</i>.</p>	<p>Oppilas osoittaa erittäin hyvää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy erittäin hyvin tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>itsenäisesti</i>.</p>
	<p>K2 Kirjoittaminen</p> <p>T7,8,9,10</p>	<p>Oppilas pystyy erittäin hyvin tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneltyjä (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, jotka liittyvät <i>omaan elämänpäiiriin, opettajan ohjaamana</i>; oppilas osaa erittäin hyvin muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen.</p>	<p>Oppilas pystyy erittäin hyvin tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>ohjatusti</i>; oppilas osaa erittäin hyvin muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen.</p>	<p>Oppilas pystyy erittäin hyvin tuottamaan annetun tehtävänannon mukaisesti jäsenneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>itsenäisesti</i>; oppilas osaa erittäin hyvin muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä, tyyliä ja hallitsee yleiskielen.</p>
	<p>K3 Argumentoiminen</p> <p>T1,2,5,6,7,8,14,15</p>	<p>Oppilas pystyy erittäin hyvin esittämään perustellun mielipiteensä omaan elämänpäiiriin liittyvistä aiheista <i>opettajan ohjaamana</i>; oppilas osaa erittäin hyvin esittää oman mielipiteen ja muotoilla perustelut selkeästi ja</p>	<p>Oppilas pystyy erittäin hyvin esittämään perustellun mielipiteensä konkreettisista aiheista <i>ohjatusti</i>; oppilas pystyy erittäin hyvin argumentoimaan puolesta ja vastaan</p>	<p>Oppilas pystyy erittäin hyvin esittämään perustellun mielipiteensä erilaisista aiheista <i>itsenäisesti</i>; oppilas pystyy erittäin hyvin argumentoimaan eri näkökulmista sekä muotoilemaan perustelut selkeästi,</p>

		sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	koherentisti, jäsennellysti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.
	K4 Tulkitseminen T1,4,5,6,12,14, 15	Oppilas pystyy erittäin hyvin tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas pystyy erittäin hyvin tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>ohjatuksi</i> ; oppilas pystyy huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.	Oppilas pystyy erittäin hyvin tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy erittäin hyvin huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella sekä osoittaa kriittisyyttä.
	K5 Sisältöosaaminen T57,8,9,10,11,12	Oppilas hallitsee erittäin hyvin tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja peruskäsitteet.	Oppilas hallitsee erittäin hyvin tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet ja pystyy opettajan ohjaamana soveltamaan niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).	Oppilas hallitsee erittäin hyvin tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, osaa itsenäisesti soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).
	K6 Kielitietoisuus T1,3,5,7,8,10,11, 15	Oppilas pystyy opettajan ohjaamana analysoimaan erittäin hyvin tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta ja opettajan ohjaamana tuottaa erittäin hyvin itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämänpiiriin.	Oppilas pystyy ohjeen mukaan analysoimaan erittäin hyvin tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa erittäin hyvin erilaisia itsenäisiä tekstejä.	Oppilas pystyy itsenäisesti analysoimaan tekstin piirteitä erittäin hyvin , kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa tuottaa erittäin hyvin laajan kirjon itsenäisiä tekstejä.
	K7 Kriittinen ajattelu T2,5,8,10,14	Oppilas pystyy erittäin hyvin opettajan ohjaamana pohdiskelemaan omaan elämänpiiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy erittäin hyvin ohjeen mukaan pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy itsenäisesti pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita erittäin hyvin ja kertomaan johtopäätöksistään, niiden perusteluista ja niihin päätyemisestä.

	Vain suullista ilmaisua varten			
	Suullinen ilmaisu T1,2,3,7,8	Oppilas pystyy erittäin hyvin pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaisen puheenvuoron, joka liittyy omaan elämänpiiriin. Oppilas pystyy konkreettisesti tilanteessa kommunikoimaan erittäin hyvin ja aloittamaan keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista ja monipuolista kieltä ja tilanteeseen sopivaa rekisteriä.	Oppilas pystyy erittäin hyvin pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisen puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan tehtävään liittyvän keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista ja monipuolista kieltä ja tilanteeseen sopivaa rekisteriä.	Oppilas pystyy erittäin hyvin pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta itsenäisesti hyvin rakennetun puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun erittäin hyvin erilaisissa konteksteissa. Hän osaa erittäin hyvin muodostaa lausekokonaisuuksia ja käyttää rekisteriin ja tyyliin sopivaa sanastoa.
C 7.0–7.9 good hyvä	K1 Lukeminen T4, 5, 6,12,13,14,15	Oppilas osoittaa hyvää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy hyvin tunnistamaan ja käyttämään olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas osoittaa hyvää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy hyvin tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>ohjatusti</i> .	Oppilas osoittaa hyvää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy hyvin tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>itsenäisesti</i> .
	K2 Kirjoittaminen T7,8,9,10	Oppilas pystyy hyvin tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäseneltyjä (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, jotka liittyvät <i>omaan elämänpiiriin, opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa hyvin muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen.	Oppilas pystyy hyvin tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäseneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>ohjatusti</i> ; oppilas osaa hyvin muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen.	Oppilas pystyy hyvin tuottamaan annetun tehtävänannon mukaisesti jäseneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>itsenäisesti</i> ; oppilas osaa hyvin muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä, tyyliä ja hallitsee yleiskielen.
	K3 Argumentoiminen	Oppilas pystyy hyvin esittämään perustellun mielipiteensä omaan elämänpiiriin liittyvistä aiheista	Oppilas pystyy hyvin esittämään perustellun mielipiteensä konkreettisista aiheista <i>ohjatusti</i> ;	Oppilas pystyy hyvin esittämään perustellun mielipiteensä erilaisista aiheista <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy hyvin argumentoimaan eri

	T1,2,5,6,7,8,14,15	<i>opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa hyvin esittää oman mielipiteen ja muotoilla perustelut selkeästi ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	oppilas pystyy hyvin argumentoimaan puolesta ja vastaan sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	näkökulmista sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti, jäsennellysti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.
	K4 Tulkitseminen T1,4,5,6,12,14, 15	Oppilas pystyy hyvin tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas pystyy hyvin tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>ohjatusti</i> ; oppilas pystyy huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.	Oppilas pystyy hyvin tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy hyvin huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella sekä osoittaa kriittisyyttä.
	K5 Sisältöosaaminen T57,8,9,10,11,12	Oppilas hallitsee hyvin tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja peruskäsitteet.	Oppilas hallitsee hyvin tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet ja pystyy opettajan ohjaamana soveltamaan niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).	Oppilas hallitsee hyvin tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, osaa itsenäisesti soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).
	K6 Kielitietoisuus T1,3,5,7,8,10,11, 15	Oppilas pystyy opettajan ohjaamana analysoimaan hyvin tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta ja opettajan ohjaamana tuottaa hyvin itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämämpiiriin.	Oppilas pystyy ohjeen mukaan analysoimaan hyvin tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa hyvin erilaisia itsenäisiä tekstejä.	Oppilas pystyy itsenäisesti analysoimaan tekstin piirteitä hyvin , kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa tuottaa hyvin laajan kirjon itsenäisiä tekstejä.
	K7 Kriittinen ajattelu T2,5,8,10,14	Oppilas pystyy hyvin opettajan ohjaamana pohdiskelemaan omaan elämämpiiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy hyvin ohjeen mukaan pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy itsenäisesti pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita hyvin ja kertomaan johtopäätöksistään, niiden perusteluista ja niihin päätyemisestä.

	Vain suullista osaamista varten			
	Suullinen ilmaisu T1,2,3,7,8	Oppilas pystyy hyvin pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaisen puheenvuoron, joka liittyy omaan elämänpiiriin. Oppilas pystyy konkreettisesti tilanteessa kommunikoimaan hyvin ja aloittamaan keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista ja monipuolista kieltä ja tilanteeseen sopivaa rekisteriä.	Oppilas pystyy hyvin pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisen puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan tehtävään liittyvän keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista ja monipuolista kieltä ja tilanteeseen sopivaa rekisteriä.	Oppilas pystyy hyvin pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta itsenäisesti hyvin rakennetun puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun hyvin erilaisissa konteksteissa. Hän osaa hyvin muodostaa lausekokonaisuuksia ja käyttää rekisteriin ja tyyliin sopivaa sanastoa.
D 6.0–6.9 satisfactory tydyttävä	K1 Lukeminen T4, 5, 6,12,13,14,15	Oppilas osoittaa tydyttävää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy tydyttävästi tunnistamaan ja käyttämään olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas osoittaa tydyttävää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy tydyttävästi tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>ohjatusti</i> .	Oppilas osoittaa tydyttävää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy tydyttävästi tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, myös tärkeitä yksityiskohtia <i>itsenäisesti</i> .
	K2 Kirjoittaminen T7,8,9,10	Oppilas pystyy tydyttävästi tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneltyjä (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, jotka liittyvät <i>omaan elämänpiiriin</i> , <i>opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa tydyttävästi muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen, vaikka virheitä voi olla.	Oppilas pystyy tydyttävästi tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>ohjatusti</i> ; oppilas osaa tydyttävästi muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen, vaikka virheitä voi olla.	Oppilas pystyy tydyttävästi tuottamaan annetun tehtävänannon mukaisesti jäsenneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>itsenäisesti</i> ; oppilas osaa tydyttävästi muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä, tyyliä ja hallitsee yleiskielen, vaikka virheitä voi olla.
	K3 Argumentoiminen	Oppilas pystyy tydyttävästi esittämään perustellun mielipiteensä omaan elämänpiiriin liittyvistä aiheista	Oppilas pystyy tydyttävästi esittämään perustellun mielipiteensä konkreettisista aiheista <i>ohjatusti</i> ;	Oppilas pystyy tydyttävästi esittämään perustellun mielipiteensä erilaisista aiheista <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy tydyttävästi

	T1,2,5,6,7,8,14,15	<i>opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa tydyttävästi esittää oman mielipiteen ja muotoilla perustelut selkeästi ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	oppilas pystyy tydyttävästi argumentoimaan puolesta ja vastaan sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	argumentoimaan eri näkökulmista sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti, jäsennellysti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.
	K4 Tulkitseminen T1,4,5,6,12,14, 15	Oppilas pystyy tydyttävästi tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas pystyy tydyttävästi tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>ohjatusti</i> ; oppilas pystyy huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.	Oppilas pystyy tydyttävästi tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy tydyttävästi huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella sekä osoittaa kriittisyyttä.
	K5 Sisältöosaaminen T5,7,8,9,10,11,12	Oppilas hallitsee tydyttävästi tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja peruskäsitteet.	Oppilas hallitsee tydyttävästi tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet ja pystyy opettajan ohjaamana soveltamaan niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).	Oppilas hallitsee tydyttävästi tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, osaa itsenäisesti soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).
	K6 Kielitietoisuus T1,3,5,7,8,10,11, 15	Oppilas pystyy opettajan ohjaamana analysoimaan tydyttävästi tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta ja opettajan ohjaamana tuottaa tydyttävästi itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämänpiiriin.	Oppilas pystyy ohjeen mukaan analysoimaan tydyttävästi tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa tydyttävästi erilaisia itsenäisiä tekstejä.	Oppilas pystyy itsenäisesti analysoimaan tekstin piirteitä tydyttävästi , kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa tuottaa tydyttävästi laajan kirjon itsenäisiä tekstejä.
	K7 Kriittinen ajattelu T2,5,8,10,14	Oppilas pystyy tydyttävästi opettajan ohjaamana pohdiskelemaan omaan elämänpiiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy tydyttävästi ohjeen mukaan pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy itsenäisesti pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita tydyttävästi ja kertomaan johtopäätöksistään, niiden perusteluista ja niihin päätymisestä.

	Vain suullista ilmaisua varten			
	Suullinen ilmaisu T1,2,3,7,8	Oppilas pystyy tydyttävästi pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaisen puheenvuoron, joka liittyy omaan elämänpiiriin. Oppilas pystyy konkreettisesti tilanteessa kommunikoimaan tydyttävästi ja aloittamaan keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista kieltä.	Oppilas pystyy tydyttävästi pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisen puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan tehtävään liittyvän keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista kieltä.	Oppilas pystyy tydyttävästi pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta itsenäisesti tyydyttävästi rakennetun puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun tydyttävästi erilaisissa konteksteissa. Hän osaa tydyttävästi muodostaa lausekokonaisuuksia ja käyttää rekisteriin ja tyyliin sopivaa sanastoa.
E 5.0–5.9 sufficient välttävä	K1. Lukeminen T4, 5, 6,12,13,14,15	Oppilas osoittaa välttävää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy välttävästi tunnistamaan ja käyttämään olennaista tietoa <i>opettajan ohjaamana (under the teacher's guidance)</i> .	Oppilas osoittaa välttävää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy välttävästi tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa <i>ohjatusti (with instruction)</i> .	Oppilas osoittaa välttävää tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy välttävästi tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa <i>itsenäisesti (without further instruction)</i> .
	K2 Kirjoittaminen T7,8,9,10	Oppilas pystyy välttävästi tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäseneltyjä (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, jotka liittyvät <i>omaan elämänpiiriin, opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa välttävästi muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee yleiskielen perusteet, vaikka ilmaisu voi olla niukkaa ja virheitä voi olla melko paljon.	Oppilas pystyy välttävästi tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäseneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>ohjatusti</i> ; oppilas osaa välttävästi muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa ja hallitsee yleiskielen perusteet, vaikka ilmaisu voi olla niukkaa ja virheitä voi olla melko paljon.	Oppilas pystyy välttävästi tuottamaan annetun tehtävänannon mukaisesti jäseneltyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>itsenäisesti</i> ; oppilas osaa välttävästi muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, tyyliä ja hallitsee yleiskielen perusteet, vaikka ilmaisu voi olla niukkaa ja virheitä voi olla melko paljon. Oppilaalla ei ole selvää käsitystä sopivasta rekisteristä.
	K3 Argumentoiminen	Oppilas pystyy välttävästi esittämään perustellun mielipiteensä omaan elämänpiiriin liittyvistä aiheista <i>opettajan ohjaamana</i> ; oppilas osaa	Oppilas pystyy välttävästi esittämään perustellun mielipiteensä konkreettisista aiheista <i>ohjatusti</i> ;	Oppilas pystyy välttävästi esittämään perustellun mielipiteensä erilaisista aiheista <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy välttävästi

	T1,2,5,6,7,8,14,15	välttävästi esittää oman mielipiteen ja muotoilla perustelut selkeästi ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	oppilas pystyy välttävästi argumentoimaan puolesta ja vastaan sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	argumentoimaan eri näkökulmista sekä muotoilemaan perustelut selkeästi, koherentisti, jäsennellysti ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.
	K4 Tulkitseminen T1,4,5,6,12,14, 15	Oppilas pystyy välttävästi tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>opettajan ohjaamana</i> .	Oppilas pystyy välttävästi tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>ohjastusti</i> ; oppilas pystyy huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.	Oppilas pystyy välttävästi tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>itsenäisesti</i> ; oppilas pystyy välttävästi huomaamaan tekstin tavoitteen ja tekee johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella sekä osoittaa kriittisyyttä.
	K5 Sisältöosaaminen T57,8,9,10,11,12	Oppilas hallitsee välttävästi tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja peruskäsitteet.	Oppilas hallitsee välttävästi tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet ja pystyy opettajan ohjaamana soveltamaan niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).	Oppilas hallitsee välttävästi tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, osaa itsenäisesti soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).
	K6 Kielitietoisuus T1,3,5,7,8,10,11, 15	Oppilas pystyy opettajan ohjaamana analysoimaan välttävästi tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta ja opettajan ohjaamana tuottaa välttävästi itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämänpiiriin.	Oppilas pystyy ohjeen mukaan analysoimaan välttävästi tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa välttävästi erilaisia itsenäisiä tekstejä.	Oppilas pystyy itsenäisesti analysoimaan tekstin piirteitä välttävästi , kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa tuottaa välttävästi laajan kirjon itsenäisiä tekstejä.
	K7 Kriittinen ajattelu T2,5,8,10,14	Oppilas pystyy välttävästi opettajan ohjaamana pohdiskelemaan omaan elämänpiiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy välttävästi ohjeen mukaan pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista.	Oppilas pystyy itsenäisesti pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita välttävästi ja kertomaan johtopäätöksistään, niiden perusteluista ja niihin pääntymisestä.

	Vain suullista ilmaisua varten			
	Suullinen ilmaisu T1,2,3,7,8	Oppilas pystyy välttävästi pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaisen puheenvuoron, joka liittyy omaan elämänpiiriin. Oppilas pystyy konkreettisesti tilanteessa kommunikoimaan välttävästi ja aloittamaan keskustelun. Hän käyttää tarkoituksenmukaista vaikkakin ilmaisultaan niukkaa kieltä.	Oppilas pystyy välttävästi pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisen puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan tehtävään liittyvän keskustelun välttävästi . Hän käyttää tarkoituksenmukaista vaikkakin ilmaisultaan niukkaa kieltä.	Oppilas pystyy välttävästi pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta itsenäisesti välttävästi rakennetun puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun välttävästi erilaisissa konteksteissa. Hän käyttää tarkoituksenmukaista vaikkakin ilmaisultaan niukkaa kieltä. Opiskelija kuitenkin ei osoita selvää ymmärrystä sopivasta rekisteristä.
F 3.0–4.9 weak (failed) heikko	K1 Lukeminen T4, 5, 6,12,13,14,15	Oppilas osoittaa heikkoa tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy vain heikosti tunnistamaan ja käyttämään olennaista tietoa, vaikka <i>opettaja on antanut lisäohjausta</i> .	Oppilas osoittaa heikkoa tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy vain heikosti tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> .	Oppilas osoittaa heikkoa tekstien ymmärtämistä; oppilas pystyy heikosti tunnistamaan, käyttämään ja analysoimaan olennaista tietoa.
	K2 Kirjoittaminen T7,8,9,10	Oppilas pystyy vain heikosti tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneityjä (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, jotka liittyvät omaan elämänpiiriin, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i> ; oppilas osaa heikosti muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee heikosti yleiskielen, ja virheitä voi esiintyä.	Oppilas pystyy vain heikosti tuottamaan työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisesti jäsenneityjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> ; oppilas osaa heikosti muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja hallitsee heikosti yleiskielen, ja virheitä voi esiintyä.	Oppilas pystyy heikosti tuottamaan annetun tehtävänannon mukaisesti jäsenneityjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>itsenäisesti</i> ; oppilas osaa heikosti muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa ja tyyliä, sekä yleiskielen hallinnassa on vaikeuksia. Oppilaalla ei ole käsitystä sopivasta rekisteristä.

	<p>K3 Argumentoiminen</p> <p>T1,2,5,6,7,8,14,15</p>	<p>Oppilas pystyy vain heikosti esittämään perustellun mielipiteensä omaan elämänpiiriin liittyvistä aiheista, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i>; oppilas osaa heikosti esittää oman mielipiteen ja muotoilla perustelut selkeästi ja sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.</p>	<p>Oppilas pystyy vain heikosti esittämään perustellun mielipiteensä konkreettisista aiheista, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i>; oppilas pystyy heikosti argumentoimaan puolesta ja vastaan sekä heikosti muotoilemaan selkeät ja koherentit perustelut, ja ilmaisukeinojen käytössä on vaikeuksia.</p>	<p>Oppilas pystyy heikosti esittämään perustellun mielipiteensä erilaisista aiheista <i>itsenäisesti</i>; oppilas pystyy heikosti argumentoimaan eri näkökulmista sekä heikosti muotoilemaan selkeät, koherentit ja jäsennellyt perustelut, ja sopivien ilmaisukeinojen käytössä on vaikeuksia.</p>
	<p>K4 Tulkitseminen</p> <p>T1,4,5,6,12,14, 15</p>	<p>Oppilas pystyy vain heikosti tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i>.</p>	<p>Oppilas pystyy heikosti tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i>; oppilaalla on vaikeuksia huomata tekstin tavoite ja tehdä johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.</p>	<p>Oppilas pystyy heikosti tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä itsenäisesti; oppilas pystyy heikosti huomaamaan tekstin tavoitteen, ja hänellä on vaikeuksia tehdä johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella tai osoittaa kriittisyyttä.</p>
	<p>K5 Sisältöosaaminen</p> <p>T5,7,8,9,10,11,12</p>	<p>Oppilas hallitsee vain heikosti tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja peruskäsitteet.</p>	<p>Oppilas hallitsee heikosti tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, ja hänellä on vaikeuksia soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.), <i>vaikka on saanut lisäohjausta</i>.</p>	<p>Oppilas hallitsee heikosti tärkeimmät kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutavat ja käsitteet, ja hänellä on vaikeuksia <i>itsenäisesti</i> soveltaa niitä myös muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).</p>
	<p>K6 Kielitietoisuus</p> <p>T1,3,5,7,8,10,11, 15</p>	<p>Oppilas pystyy analysoimaan vain heikosti tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i>. Oppilas tuottaa heikosti itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämänpiiriin.</p>	<p>Oppilas pystyy ohjeen mukaan analysoimaan vain heikosti tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa heikosti erilaisia itsenäisiä tekstejä, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i>.</p>	<p>Oppilas pystyy <i>itsenäisesti</i> analysoimaan tekstin piirteitä heikosti, kuten sisältöä ja viestivyyttä, sekä osaa tuottaa heikosti laajan kirjon itsenäisiä tekstejä.</p>

	K7 Kriittinen ajattelu T2,5,8,10,14	Oppilas pystyy vain heikosti pohdiskelemaan omaan elämänpiiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta.</i>	Oppilas pystyy heikosti ohjeen mukaan pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita tai kertomaan johtopäätöksistään ja niiden perusteluista, <i>vaikka on saanut lisäohjeita.</i>	Oppilas pystyy <i>itsenäisesti</i> pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita heikosti , ja hänellä on vaikeuksia kertoa johtopäätöksistään, niiden perusteluista ja niihin päätymisestä.
	Vain suullista ilmaisu varten			
	Suullinen ilmaisu T1,2,3,7,8	Oppilas pystyy heikosti pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaisen puheenvuoron, joka liittyy omaan elämänpiiriin. Oppilas pystyy konkreettisesti tilanteessa heikosti kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun. Hänen ilmaisunsa on niukkaa.	Oppilas pystyy heikosti pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaisen puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan tehtävään liittyvän keskustelun heikosti . Hänen ilmaisunsa on niukkaa.	Oppilas pystyy heikosti pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta itsenäisesti rakennetun puheenvuoron. Oppilas pystyy kommunikoimaan ja aloittamaan keskustelun heikosti erilaisissa konteksteissa. Hänen ilmaisunsa on niukkaa. Opiskelija ei osoita ymmärrystä sopivasta rekisteristä.
FX 0–2.9 very weak (failed) erittäin heikko	K1 Lukeminen T4, 5, 6,12,13,14,15	Oppilas ei osoita tekstien ymmärtämistä; oppilas ei pysty tunnistamaan olennaista tietoa, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta.</i>	Oppilas ei osoita tekstien ymmärtämistä; oppilas ei pysty tunnistamaan olennaista tietoa, <i>vaikka on saanut lisäohjeita.</i>	Oppilas ei osoita tekstien ymmärtämistä; oppilas ei pysty tunnistamaan olennaista tietoa.
	K2 Kirjoittaminen T7,8,9,10	Oppilas ei pysty tuottamaan tehtävänannon mukaisesti (kertovia, kuvaavia ja ohjaavia) tekstejä, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i> ; oppilas ei osaa muodostaa lauseita ja käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä eikä hallitse yleiskielen normeja.	Oppilas ei pysty tuottamaan tehtävänannon mukaisesti (kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja kantaa ottavia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> ; oppilas ei osaa muodostaa lauseita tai käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa ja rekisteriä, eikä hallitse yleiskielen normeja.	Oppilas ei pysty itsenäisesti tuottamaan tehtävänannon mukaisesti jäsennellyjä (kertovia, kuvaavia, ohjaavia, kantaa ottavia ja pohtivia) tekstejä, jotka ottavat huomioon kontekstin; oppilas ei osaa muodostaa lauseita tai käyttää tilanteeseen ja tekstilajiin sopivaa sanastoa, rekisteriä ja tyyliä, eikä hän hallitse yleiskielen normeja.

	K3 Argumentoiminen T1,2,5,6,7,8,14,15	Oppilas ei pysty esittämään perusteltua mielipidettään omaan elämänpäiriin liittyvistä aiheista, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i> ; oppilas ei osaa esittää omaa mielipidettään ja muotoilla perusteluita selkeästi tai sopivia ilmaisukeinoja käyttäen.	Oppilas ei pysty esittämään perusteltua mielipidettään konkreettisista aiheista, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> ; oppilas ei pysty argumentoimaan puolesta ja vastaan tai muotoilemaan selkeitä ja koherentteja perusteluita, ja ilmaisukeinojen käytössä on vaikeuksia.	Oppilas ei pysty esittämään perusteltua mielipidettään erilaisista aiheista itsenäisesti; oppilas ei pysty argumentoimaan eri näkökulmista tai muotoilemaan selkeitä, koherentteja ja jäsenneiltyjä perusteluita, ja ilmaisukeinojen käytössä on vaikeuksia.
	K4 Tulkitseminen T1,4,5,6,12,14, 15	Oppilas ei pysty tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i> .	Oppilas ei pysty tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> ; oppilas ei pysty huomaamaan tekstin tavoitetta tai tekemään johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella.	Oppilas ei pysty tulkitsemaan ja arvioimaan tekstejä <i>itsenäisesti</i> ; oppilas ei pysty huomaamaan tekstin tavoitetta tai tekemään johtopäätöksiä tekstihavaintojen perusteella tai osoittamaan kriittisyyttä.
	K5 Sisältöosaaminen T5, 8,10,11,12	Oppilas ei hallitse tärkeimpiä kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutapoja ja peruskäsitteitä.	Oppilas ei hallitse tärkeimpiä kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutapoja ja käsitteitä eikä pysty soveltamaan niitä muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.), <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> .	Oppilas ei hallitse tärkeimpiä kirjallisuuden ja kielitiedon tarkastelutapoja tai käsitteitä, eikä osaa itsenäisesti soveltaa niitä muihin tiedonaloihin (kuten historiaan, filosofiaan jne.).
	K6 Kielitietoisuus T1,3,5,7,8,10,11, 15	Oppilas ei pysty analysoimaan tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, eikä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa itsenäisiä tekstejä, joiden aiheet liittyvät omaan elämänpäiriin, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta</i> .	Oppilas ei pysty analysoimaan tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, eikä osaa työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon pohjalta tuottaa erilaisia omia tekstejä, <i>vaikka on saanut lisäohjeita</i> .	Oppilas ei pysty itsenäisesti analysoimaan tekstin piirteitä, kuten sisältöä ja viestivyyttä, eikä osaa tuottaa laajaa kirjoa omia tekstejä.
	K7 Kriittinen ajattelu	Oppilas ei pysty pohdiskelemaan omaan elämänpäiriin liittyviä aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään tai	Oppilas ei pysty pohdiskelemaan tavanomaisia aiheita ja kertomaan johtopäätöksistään tai niiden	Oppilas ei pysty itsenäisesti pohdiskelemaan ympäröivään todellisuuteen liittyviä aiheita tai kertomaan johtopäätöksistään, niiden

	T2,5,8,10,14	niiden perusteluista, <i>vaikka opettaja on antanut lisäohjausta.</i>	perusteluista, <i>vaikka on saanut lisäohjeita.</i>	perusteluista ja niihin päättämisestä.
	Vain suullista ilmaisua varten			
	Suullinen ilmaisu T1,2,3,7,8	Oppilas ei pysty pitämään vuosiluokalla S3 konkreettisen tehtävänannon mukaista puheenvuoroa, joka liittyy omaan elämänpiiriin. Oppilas ei pysty konkreettisesti tilanteessa kommunikoidaan tai aloittamaan keskustelua. Hänen ilmaisunsa on olematonta.	Oppilas ei pysty pitämään vuosiluokalla S5 selkeästi määritellyn ja työskentelyn vaiheita ohjaavan tehtävänannon mukaista puheenvuoroa. Oppilas ei pysty kommunikoidaan tai aloittamaan tehtävään liittyvää keskustelua. Hänen ilmaisunsa on olematonta.	Oppilas ei pysty pitämään vuosiluokalla S7 moniosaisesta tehtävänannosta <i>itsenäisesti</i> rakennettua puheenvuoroa. Oppilas ei pysty kommunikoidaan tai aloittamaan keskustelua erilaisissa konteksteissa. Hänen ilmaisunsa on olematonta. Opiskelija ei osoita ymmärrystä sopivasta rekisteristä.

Liite 3: EB kokeen kirjallisen kokeen arviointitaulukko (L1 ja L1 Advanced)

	Tehtävänannon noudattaminen	Sisältö ja lukutaidon kokonaiskuva	Päätelmät ja käsitteiden käyttö	Rakenne	Kieli
erinomainen 10-9	Tehtävänanto täyttyy erinomaisesti, mutta suorituksen ei tarvitse olla täydellinen.	Vastaus osoittaa kriittisen ja kulttuurisen lukutaidon erinomaista hallintaa. Havainnot ovat täsmällisiä ja osuvia.	Päätelmät ovat oivaltavia, ja ne on perusteltu vakuuttavasti teksti- ja kontekstihavaintojen avulla. Käsitteitä on käytetty asiantuntevasti.	Vastaus on selkeä rakenteeltaan sidosteinen, loogisesti etenevä ehyt kokonaisuus. Viittaukset nivoutuvat omaan tekstiin taitavasti. Mahdollinen otsikko on osuva.	Kieli on vivahteikasta ja sananvalinnat osuvia. Teksti on kokonaisuudessaan helppo ymmärtää ja sitä on miellyttävä lukea. Yleiskielen hallinta on erinomaista.
erittäin hyvä 8,9-8	Tehtävänanto täyttyy erittäin hyvin.	Vastaus osoittaa erittäin hyvää erittelevää lukutaitoa ja kriittistä näkemystä. Havainnot ovat monipuolisia.	Päätelmät ovat uskottavia, ja ne yhdistetään tarkoituksenmukaisesti teksti- ja kontekstihavaintoihin. Käsitteitä on käytetty asianmukaisesti.	Vastaus on loogisesti etenevä ja sidosteinen kokonaisuus. Viittaustekniikka on kunnossa, ja viittaukset ovat luontevia. Mahdollinen otsikko on osuva.	Vastaus on sujuva ja helppo ymmärtää. Kielen rakenteet ja yleiskielen normit ovat erittäin hyvin hallinnassa.
hyvä 7,9-7	Tehtävänanto täyttyy hyvin.	Vastaus osoittaa hyvää erittelevän lukutaidon hallintaa. Aineisto on ymmärretty pääosin oikein ja olennaisia havaintoja on kohtalaisesti.	Päätelmiä on perusteltu tekstihavaintojen avulla ja havaintojen yhteys tekstin merkityksiin käy ilmi. Tehtävään sopivia käsitteitä on käytetty pääosin asianmukaisesti.	Vastaus on jäsennelty ja selkeä. Viittaukset sujuvat pääosin tarkoituksenmukaisesti. Mahdollinen otsikko on toimiva.	Vastaus on helppo ymmärtää. Kielen rakenteet ja yleiskielen normit ovat hyvin hallinnassa.

<p>tydyttävä</p> <p>6,9-6</p>	<p>Tehtävänanto täyttyy pääosin.</p>	<p>Vastauksessa on erittelevän lukutaidon merkkejä. Tekstihavainnot ovat kuitenkin pinnallisia tai sisältö voi olla pohjatekstiä referoivaa. Vastauksessa voi olla asiavirheitä.</p>	<p>Päätelmiä on yritetty perustella havainnoin, mutta perustelut voivat jäädä ylimalkaisiksi.</p> <p>Käsitteiden valinta tai käyttö voi olla ontuvaa.</p>	<p>Vastaus on jäsennelty, mutta kappaleiden ja virkkeiden sidoksia voi puuttua. Viittaustekniikkaa on käytetty melko tarkoituksenmukaisesti. Mahdollinen otsikko on tavanomainen.</p>	<p>Vastaus on suhteellisen helppo ymmärtää. Kielen rakenteiden ja yleiskielen normien hallinnassa on satunnaisia puutteita.</p>
<p>välttävä</p> <p>5,9-5</p>	<p>Tehtävänanto täyttyy osittain.</p> <p>Yhteys tehtävänantoon on havaittavissa.</p>	<p>Vastaus osoittaa peruslukutaidon välttävää hallintaa. Sisältö voi olla pääosin pohjatekstiä toistavaa. Havainnot voivat kuitenkin olla virheellisiä, perustelemattomia tai irrallisia.</p>	<p>Päätelmät ovat yksioikoisia tai heikosti perusteltuja. Tulkintavirheitäkin voi esiintyä. Joitakin tehtävään sopivia käsitteitä on mainittu.</p>	<p>Vastauksen jäsentelyssä on huomauttamista. Viittaustekniikassa on puutteita. Mahdollinen otsikko ei kata tekstiä tai ei vastaa sitä.</p>	<p>Vastauksen keskeinen sisältö on ymmärrettävissä, vaikka vastaus voi paikoin olla vaikeaselkoinen. Kielen rakenteiden ja yleiskielen normien hallinnassa on joitakin selviä puutteita.</p>
<p>heikko</p> <p>4,9-3</p>	<p>Vastaus ohittaa tehtävänannon.</p>	<p>Peruslukutaitoa on, mutta sisällön ainekset ovat niukat tai virheelliset. Sisältö voi olla pohjatekstin suoraa kopiointia.</p>	<p>Päätelmiä on tehty, mutta ne ovat virheellisiä, perustelemattomia tai epäuskottavia. Käsitteiden yhdistäminen havaintoihin on satunnaista tai ne on ymmärretty osittain väärin.</p>	<p>Vastauksen jäsentelyssä ja viittaustekniikassa on selviä puutteita. Mahdollisen otsikon yhteyttä tekstiin on vaikea hahmottaa.</p>	<p>Vastaus on paikoin vaikeaselkoinen ja viesti välittyy heikosti. Kielen rakenteissa ja normien hallinnassa on monenlaisia puutteita.</p>
<p>erittäin heikko</p> <p>2,9-0</p>	<p>Kokelas ei ole ymmärtänyt tehtävänantoa.</p>	<p>Aineisto on ymmärretty väärin tai sisällön ainekset ovat erittäin vaatimattomat tai</p>	<p>Kokelas tekee havaintoja, mutta ne eivät etene päätelmiksi. Jokin yksittäinen peruskäsite</p>	<p>Vastauksen jäsentely on heikkoa, ja se haittaa lukemista. Tekstin sidoksisuus on vähäistä. Viittaustekniikka</p>	<p>Vastausta on vaikea ymmärtää. Vastaustekstissä on paljon selviä puutteita useilla tasoilla niin rakenteissa kuin yleiskielen normien</p>

	<p>Kirjoittaja ei ole suoriutunut tehtävästä.</p> <p>Tehtävää ei ole alettu suorittaa tai kokelas on syyllistynyt vilppiin.</p>	<p>virheelliset ja teksti jää niukaksi.</p> <p>Kirjoittaja ei ole pystynyt ymmärtämään tai tulkitsemaan tekstiä.</p> <p>Tehtävää ei ole alettu suorittaa tai kokelas on syyllistynyt vilppiin.</p>	<p>mainitaan, mutta sitä ei ole käytetty asianmukaisesti tekstin erittelyssä.</p> <p>Päätelmät puuttuvat.</p> <p>Tehtävänannon edellyttämiä käsitteitä ei ole käytetty.</p> <p>Tehtävää ei ole alettu suorittaa tai kokelas on syyllistynyt vilppiin.</p>	<p>on epämääräistä tai virheellistä.</p> <p>Vastaus ei muodosta kokonaisuutta. Pohjatekstiä ei ole hyödynnetty vastauksessa.</p> <p>Mahdollinen otsikko on harhaanjohtava.</p> <p>Tehtävää ei ole alettu suorittaa tai kokelas on syyllistynyt vilppiin.</p>	<p>tuntemuksessakin.</p> <p>Kirjoittajan viesti ei välity lukijalle kielivirheiden, sanaston puutteellisuuden tai jonkin muun syyn takia.</p> <p>Tehtävää ei ole alettu suorittaa tai kokelas on syyllistynyt vilppiin.</p>
--	--	---	--	---	--

Liite 4: EB kokeen suullisen kokeen arviointitaulukko (L1 ja L1 Advanced)

	Sisällön hallinta ja tekstin tulkitseminen	Kieli, ilmaisu ja vuorovaikutus
<p>erinomainen 10-9</p>	<p>Kokelas pystyy esittämään tekstistä vaikuttavan ja monipuolisen tulkinnan tehtävänannon mukaisesti.</p> <p>Kokelas on ymmärtänyt tekstin eri vivahteineen. Hän pystyy keskustelussa liittämään tekstin vaikeuksista laajempiin yhteyksiin ja huomaamaan mahdollisia intertekstuaalisia viittauksia. Hän onnistuu esittämään tekstistä oman kokonaisnäkömyksensä.</p> <p>Kokelas viittaa tekstiin erinomaisesti.</p> <p>Päätelmät on perusteltu vakuuttavasti täsmällisten, osuvien ja oivaltavien teksti- ja kontekstihavaintojen avulla. Käsitteitä on käytetty asiantuntevasti.</p>	<p>Kokelaan puheenvuoro on rakenteeltaan selkeä ja ehyt kokonaisuus.</p> <p>Kokelas käyttää vivahteikasta ja täsmällistä kieltä. Yleispuhekielen hallinta on erinomaista.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutustaidot ovat erinomaiset: puheenvuorot sopivat kontekstiin ja kokelas ottaa huomioon vastaanottajat.</p>
<p>erittäin hyvä 8,9-8</p>	<p>Tehtävänanto täyttyy erittäin hyvin. Kokelaan kommentointi on hallittua ja perusteltua tekstin tulkintaa.</p> <p>Kokelas viittaa tekstiin erittäin hyvin.</p> <p>Kokelas on ymmärtänyt tekstin kattavasti, ja olennaiset kohdat nousevat esille hänen tulkinnassaan.</p> <p>Keskustelu osoittaa tekstilajien tuntemusta ja kykyä monipuoliseen pohdintaan.</p> <p>Päätelmät ovat uskottavia, ja ne yhdistetään tarkoituksenmukaisesti monipuolisiin teksti- ja kontekstihavaintoihin. Käsitteitä on käytetty asianmukaisesti.</p>	<p>Kokelaan puheenvuoro etenee loogisesti.</p> <p>Kokelas käyttää täsmällistä kieltä ja hallitsee yleispuhekielen käytön erittäin hyvin.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutustaidot ovat erittäin hyvät: kokelas osoittaa ottavansa huomioon vastaanottajat.</p>
<p>hyvä</p>	<p>Kokelas suoriutuu tehtävästä hyvin ja tulkintaa on perusteltu.</p>	<p>Kokelaan puheenvuoro on jäsennelty ja pääosin selkeä.</p>

<p>7,9-7</p>	<p>Viittaukset tekstiin ovat tarkoituksenmukaisia.</p> <p>Kokelas esittää oman tulkinnan tekstistä hyödyntäen apukysymyksiä. Hän pystyy vielä täydentämään kokonaisuutta keskustelun aikana.</p> <p>Kokelas esittää kohtalaisesti olennaisia havaintoja ja käyttää niitä päätelmien perustelemiseen. Hän käyttää sisällön kuvaukseen sopivia käsitteitä useimmiten asianmukaisesti.</p>	<p>Kokelas hallitsee hyvin yleispuhekielen käytön, mutta ilmaisussa voi olla hiottavaa.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutustaidot ovat hyvät: kokelas ottaa ajoittain huomioon vastaanottajat.</p>
<p>Tyydyttävä</p> <p>6,9-6</p>	<p>Kokelas selviytyy tehtävästä tyydyttävästi. Hän pyrkii perustelevaan tulkintaansa.</p> <p>Kokelas tekee oman tulkintansa mutta tukeutuu liikaa apukysymyksiin. Oleellinen saattaa jäädä huomiotta tai se ohitetaan sivumennen. Keskustelu ja kysymyksiin vastaaminen ei ole johdonmukaista.</p> <p>Kokelas pyrkii tukemaan tulkintaansa tekstiviittauksilla, mutta useimmiten päätyy vain referoimaan tekstiä.</p> <p>Kokelas yrittää perustella päätelmiään tekstihavainnoin, mutta perustelu voi olla pinnallista tai referoivaa. Käsitteiden valinta tai käyttö voi olla epävarmaa.</p>	<p>Puheenvuoro on osin jäsentymätön.</p> <p>Kokelas hallitsee yleispuhekielen, mutta ilmaisussa voi olla puutteita. Kokelas saa kuitenkin ilmaistua ajatuksensa ymmärrettävästi.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutustaidoissa on ongelmia: kokelas ei ota luontevasti huomioon vastaanottajia.</p>
<p>Välttävä</p> <p>5,9-5</p>	<p>Kokelas nostaa tekstistä esiin epäoleellisia asioita ja kokonaismerkitys jää hämäräksi. Keskustelu ei juuri lisää kokelaan ymmärrystä tekstin keinoista tai tarkoitusperistä.</p> <p>Kokelas pyrkii esittämään joitakin tekstihavaintoja sanottavansa tueksi.</p> <p>Kokelas tekee tekstistä heikosti perusteltuja päätelmiä. Tulkintavirheitä voi esiintyä. Joitakin tehtävään sopivia käsitteitä on mainittu.</p>	<p>Kokelaan puheenvuoro on hajanainen, mutta hän liittää sen tulkittavaan tekstiin.</p> <p>Kokelas hallitsee yleispuhekieltä, mutta ilmaisussa on puutteita.</p> <p>Kokelas saa kuitenkin pääosin ilmaistua ajatuksensa ymmärrettävästi.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutustaidoissa on ongelmia: kokelas ei juurikaan ota huomioon tilannetta ja vastaanottajia.</p>
<p>Heikko</p>	<p>Kokelas on ymmärtänyt tekstin osittain väärin, mikä haittaa tulkintaa.</p>	<p>Kokelas esittää havaintojaan satunnaisessa järjestyksessä.</p>

4,9-3	<p>Keskustelussa paljastuu selkeitä puutteita tekstin ymmärtämisessä.</p> <p>Kokelas tekee tekstistä havaintoja mutta ne eivät etene päätelmiksi. Käsitteiden yhdistäminen havaintoihin on satunnaista, tai ne on ymmärretty enimmäkseen väärin.</p>	<p>Kokelaan yleispuhekielen hallinta on heikkoa. Ilmaisuu on epävarmaa ja puheenvuoron sisältö jää epäselväksi.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutustaidoissa on ongelmia: kokelas ei ota huomioon tilannetta ja vastaanottajia.</p>
erittäin heikko 2,9-0	<p>Kokelas on ymmärtänyt tekstin väärin. Keskustelu tyrehtyy johdatteluyrityksistä huolimatta.</p> <p>Kokelaan huomiot tekstistä ovat sattumanvaraisia. Käsitteiden käyttö ei tue tulkintaa, tai niitä käytetään väärin.</p>	<p>Kokelas ei itsenäisesti pysty tuottamaan puheenvuoroa mutta tekee tekstihavaintoja autetusti.</p> <p>Kokelas ei pysty ilmaisemaan ajatuksiaan.</p> <p>Kokelaan vuorovaikutus on välttelevää, eikä kokelas ei ota huomioon tilannetta ja vastaanottajia.</p>
0	<p>Kokelas luovuttaa melkein alkuunsa.</p> <p>Kokelas on vaiti.</p> <p>Kokelas on poissa.</p>	